

Coalitie van 30 zorgt voor meer verkeersveiligheid en een betere leefkwaliteit

Aanleiding

Naar aanleiding van het Wereldkampioenschap wielrennen in België in 2021 werd het project [De Grote Versnelling](#) opgericht. De Grote Versnelling was een initiatief van de Vlaamse Overheid, de Vlaamse provincies en de VVSG (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten). Het doel van dit initiatief was om het fietsbeleid in Vlaanderen naar een hoger niveau te tillen.

Om dit te doen werden er verschillende fietsdeals ingediend binnen vier thema's. De thema's waren *beter draagvlak voor de fiets (sensibilisatie), verkeersveiligheid, netwerken en infrastructuur & knooppunten en multimodale hubs*. Het opzet van een ingediende fietsdeal is om alle belanghebbenden en expertise samen te brengen om zo naar een gedragen set van mogelijke oplossingen te werken.

Binnen het thema verkeersveiligheid werd de fietsdeal van de [Coalitie van 30](#) ingediend.

De *Coalitie van 30* heeft als doel om de verkeersveiligheid en de leefbaarheid binnen de bebouwde kom te verbeteren. Het invoeren van een zone 30 binnen de bebouwde kom is hierbij een cruciaal gegeven. Een vermindering van de snelheid kan het aantal verkeersslachtoffers drastisch verminderen. In vergelijking met een snelheid van 50 km/u heeft de bestuurder van de wagen een breder gezichtsveld, heeft de wagen een kortere remafstand en de gevolgen bij een aanrijding zijn minder ernstig. Ook heeft de invoering van een zone 30 een grote invloed op de leefbaarheid. Een straat in een bebouwde kom is niet alleen een verkeersgebied, maar vooral een verblijfsgebied. Een lagere snelheid zorgt voor minder luchtvervuiling, minder geluidsoverlast, minder sluipverkeer en vooral een betere leefkwaliteit.

Niet alleen in Vlaanderen, maar ook in de rest van Europa kiezen steeds meer steden en gemeenten voor zone(s) 30 in de bebouwde kom. Verschillende landen toonden hun engagement al o.a. in de Stockholm Declaration en de Wake-up call on Road Safety van het Europese Parlement.

Een zone 30 maakt je stad of gemeente leefbaarder en verkeersveiliger voor bewoners en bezoekers. De verhoogde verkeersleefbaarheid zal er ook voor zorgen dat meer mensen durven kiezen voor de fiets. Hierdoor schakelen we niet enkel een versnelling hoger op vlak van verkeersveiligheid, maar maken we ook werk van een duurzamere modal split.

Toepassing

Heel veel steden en gemeenten zijn met het thema van de zone 30 bezig, maar een succesvolle uitrol van een zone 30 is niet zo eenvoudig. Om hieraan tegemoet te komen verenigen we ons met lokale besturen, organisaties en politiezones om ervaringen en goede voorbeelden uit te wisselen in de *Coalitie van 30*. De coalitieleden en geïnteresseerden komen twee keer per jaar fysiek samen in een gaststad/-gemeente.

De belangrijkste thema's bij het inrichten van een algemene zone 30 zijn het creëren van draagvlak (bij inwoners, maar ook binnen het eigen bestuur), inrichtingsprincipes en infrastructurele maatregelen, communicatie, handhaving, evaluatie en natuurlijk de kostprijs van alle maatregelen. Deze veelal versnipperde kennis, verspreid bij lokale besturen, overheidsinstanties en middenveldorganisaties, wenst de *Coalitie van 30* te bundelen, te verfijnen en ter beschikking te stellen om barrières ter implementatie van een zone 30 weg te nemen.

Deze versnipperde kennis wilt de *Coalitie van 30* verzamelen door de coalitieleden en geïnteresseerden op regelmatige basis fysiek samen te brengen op een themadag. Door van gedachten te wisselen en ervaringen te delen, wilt de *Coalitie van 30* van onderuit een golf van zones 30 tot stand brengen.

In 2022 organiseerde de *Coalitie van 30* de eerste themasessie in de stad Leuven (Provincie Vlaams-Brabant). Het thema was *Herkenbare zone 30 op vlak van inrichting (infrastructurele maatregelen)*. In februari 2023 organiseerde de *Coalitie van 30* de tweede themasessie in de stad Sint-Niklaas. Het thema was toen *Draagvlak creëren voor de implementatie van een zone 30*.

Na de themasessies verzamelen we alle input en bundelen dit op [de website](#). De *Coalitie van 30* heeft een website met daarop een duidelijk overzicht van alle coalitieleden. Er is ook een plek voorzien met inspirerende voorbeelden, zowel in het binnenland als in het buitenland. Deze pagina wordt regelmatig aangevuld.

Vanuit de Vlaamse Overheid is er beslist om de zone 30 niet standaard in te voeren binnen de bebouwde kom. Sinds 8 december 2021 is er een nieuw afwegingskader ingevoerd om wegbeheerders te ondersteunen bij het bepalen van snelheidsregimes in de bebouwde kom. Daarin staat de verkeersveiligheid van de actieve weggebruiker centraal.

Vaak ontbreekt het bij steden en gemeenten aan moed om de zone 30 in te voeren binnen de bebouwde kom, met uitzondering van bepaalde verkeersassen. Er heerst soms de angst voor veel negatieve reacties van bewoners/weggebruikers. In de *Coalitie van 30* proberen we hen concrete handvaten aan te reiken om wel deze stap te durven zetten.

Ervaringen

Op de website van de *Coalitie van 30* ondertekenen de coalitieleden een intentieverklaring. Hoe actief de leden deelnemen in de coalitie bepalen ze zelf. Onze ambitie is dat minstens de helft van de leden actief aan de slag zal gaan met een uitbreiding van de zone 30.

De *Coalitie van 30* bestaat uit steden, gemeenten, organisaties en politiezones. Het is dankzij die zorgvuldig uitgekozen partners dat we tot een algemenere aanpak rond zone 30 kunnen komen: van uitvoering tot kennisinstituten. Hierdoor creëren we de mogelijkheid om steden en gemeenten, die wel een algemene zone 30 willen uitrollen, maar niet weten hoe ze dit moeten aanpakken, op een correcte manier te informeren. Veel steden en gemeenten nemen al initiatieven. Via deze aanpak inspireren we ook andere steden en gemeenten. Op die manier werken we aan de verkeersveiligheid in heel Vlaanderen.

Het doel van de *Coalitie van 30* is om op termijn tot meer eenduidige en betere richtlijnen inzake zone 30 te komen, het aantal coalitieleden te doen toenemen én zichzelf op termijn overbodig te maken. We streven ernaar dat binnen de bebouwde kom de snelheidslimiet van 30 km/u de standaard snelheidslimiet is (met uitzondering van bepaalde verkeersassen).

Resultaten

In 2021 is de *Coalitie van 30* opgericht in het kader van de Grote Versnelling.

Ondertussen kan de *Coalitie van 30* de volgende resultaten voorleggen:

- De *Coalitie van 30* bestaat op dit moment uit 52 leden (waaronder 26 steden en gemeenten, 1 politiezone en 25 organisaties).
- De *Coalitie van 30* heeft al 2 themasessies georganiseerd. Eén themasessie ging over infrastructurele maatregelen en de andere sessie ging over het creëren van draagvlak.
- Op elke sessie waren er meer dan 30 geïnteresseerde personen aanwezig. De concrete output werd telkens op de website geplaatst en gedeeld met andere geïnteresseerden.

Aanbevelingen

Het is geen grote opgave om een lerend netwerk op te starten, maar het is wel een uitdaging om een lerend netwerk in stand te houden. Alle leden hebben drukke agenda's dus de bijeenkomsten moeten zeker een meerwaarde hebben. De bijeenkomsten mogen niet als doel hebben om iedereen te laten ventileren en te laten klagen over zijn/haar mobiliteitsproblemen. Het doel is om inspirerende voorbeelden te delen en om tot concrete output te komen, waar de mobiliteitsambtenaren/-deskundigen op lokaal niveau concreet mee aan de slag kunnen gaan.

Door tijdens de bijeenkomsten inhoudelijke experts aan het woord te laten, maar ook door te brainstormen in kleine groepen (met bij elke groep een moderator) probeer de *Coalitie van 30* een antwoord te bieden op concrete vragen met betrekking tot de invoering van de zone 30. De input per groep wordt verzameld en verwerkt tot een handig document. Zie de concrete output op [de website](#).

De *Coalitie van 30* is telkens te gast in een stad of gemeente. Het is leerrijk om naast het theoretische gedeelte, ook op het terrein te gaan kijken naar bepaalde maatregelen (bv. infrastructurele maatregelen, snelheidsremmers, communicatieborden...).

Conclusie

Meer verkeersveiligheid, meer fietsers en voetgangers, minder schadelijke uitstoot en een betere leefkwaliteit. De *Coalitie van 30* wil zoveel mogelijk steden en gemeenten overtuigen om in de hele bebouwde kom de zone 30 in te voeren. De *Coalitie van 30* kan bijdragen aan de normalisering van de zone 30 in de kernen van steden en gemeenten: als ze overal wordt ingevoerd, zullen mensen er zich geen vragen meer bij stellen en is de snelheidslimiet voor iedereen helder.

De Vlaamse Overheid kiest er niet voor om de zone 30 standaard in te voeren binnen de bebouwde kom. Daarom kiest de *Coalitie van 30* ervoor om van onderuit een golf van zones 30 tot stand te brengen.